

дни и умствени предмети, тогазъ ний виждаме че той изведнажъ се претварва съ сичко туй и изгубва онова изискуемо понятие, което требаше да придобие върху този предметъ въ начало то, при своето основно учение. Отъ друга страна колкото и да гледаме че въ едно малко време ученикъ тѣ се запознава съ всички тѣ части на Рачъ та, но треба да признайми, че това той го е усвоилъ съвсѣмъ механически, безъ да усѣща въ себе си нѣкаква си самостоятелность въ тѣзи свои знания.

Българскій тѣ языкъ, както е познато, бива обикновенно раздѣленъ на десетъ части, или додѣто запознайми ученикъ тѣ съ *Словопроизводство* то, ний се спираме, тѣй да кажемъ, на десетъ станции, и, въ сѣка една отъ тѣзи части, или станции, изучаваме всички думи, които се съдържѣтъ въ нея; но, въ туй време, ний не обръщаме внимание само на едно нѣщо, което е най много пречало и затѣпявало младитѣ умове. Ний знайми че сѣка една отъ части тѣ отдѣлно не заключва въ себе си сѣ първообразни думи, или по-добрѣ тя не състои отъ свои собствени начала, каквото да не прибегва за съставъ тѣ си до друга нѣкоя, отдѣто да ги заема и черпи; но въ сѣка една има и производни думи отъ които едни сж изречени съ първобитни тѣ корени на своя та часть, а други — съ нѣкои си чужди, засти отъ друга нѣкоя на рѣчь та. Нека земемъ, за примѣръ, Първа та Часть — *Существително* то име — която, освѣнь първообразни тѣ си, има още и други много, които сж произведени или отъ сжщи тѣ нейни първобитни имена или отъ друга нѣкоя часть на Рѣчь та. Споредъ туй, когато запознаваме ученикъ тѣ съ собствени тѣ начала на тая часть, т. е. съ нейнитѣ първобитни корени, тогазъ, сѣ въ сжщото време, треба ли да му расправяйми и за тѣзи които сж произлѣзли, да кажемъ, отъ *Прилагателни*, *глаголи* и пр., като не сме учили още тѣзи части? казваме му че първообразни тѣ: *дѣте, волъ, коза, лѣбѣлка, риба, злато* сж имена, дадени на нагледни предмети, но, въ сжщото това време, какъ ще разбере той: *мѣдрость, стрѣость, учение, кроежъ* и пр. че сж тоже сжществителни, когато знайми ч тѣ сж отвлечени предмети, и, освѣнь туй, зети отъ друга часть на Рѣчь та, която динѣрва ще учимъ? И, малко по-насетнѣ, когато почнемъ да учимъ Втора та Часть — *Прилагателно* то име — и Трета та — *Глаголъ* тѣ — тогазъ какъ ще го увѣримъ че *мѣдръ* и *старъ* сж *Прилагателни*, *учѣж* и *кроѣж*